

JÄLKIHOITO

- **Helteessä maannutta voi viilentää juoksevilla viileällä vedellä. Muista myös juottaminen, tarvittaessa nesteytys eläinlääkärin toimesta.**
- **Kylmettyneen eläimen lämpimänä pitäminen: loimitus, peitot (maassa makaava) , ”avaruushuopa”, hierominen käsin tai olki/heinätupolla. Juota lämmintä vettä. Ei saa taluttaa lämpimäksi tai muuten fyysisesti rasittaa!**
- **Juomaveteen voit tarvittaessa lisätä hivenen sokeria, melassia, suolaa ja/tai elektrolyyttejä. Aina juotettaessa suolaista vettä, tulee olla tarjolla myös suolatonta vettä!**
- **Tarkkaile pulssia – pulssin voit hevoselta mitata helppoiten leukaperien alta. Lepopulssi on**
 - **Hevosella n. 40 lyöntiä minuutissa.**
 - **Lehmällä n.60 lyöntiä minuutissa**
 - **Sialta on lähes mahdotonta löytää pulssia ilman erikoisvälineistöä.**
- **Tarkkaile limakalvoja – opettele tunnistamaan terveen limakalvon vaaleanpunainen väri. Painettuasi limakalvoa värin tulisi palautua parissa sekunnissa.**
- **Mittaa lämpö – normaali ruumiinlämpö:**
 - Hevonen: 37.5 – 38.5, varsoilla korkeampi.**
 - Lehmä: 38,5 – 39,5, vasikoilla korkeampi.**
 - Sika: 36,0 -37,0, porsailla korkeampi.****(Minisika 38,0 – 40,0)**
Syöminen, liikkuminen jne nostaa ruumiinlämpöä hetkellisesti reilustikin!

- **Tarkkaile hengitystä – hengityksen tulee tasaantua melko nopeasti ponnistelujen jälkeen.
Levossa hengitystiheys:
Hevosella 6-12 krt/min
Lehmällä 15-30 krt/min
Siällä hälytysmerkkinä voidaan pitää suun kautta hengittämistä/läähättämistä ← shokki tai poikkeuksellisen voimakas rasitus → menehtymisvaara.**
- **Tarkkaile käytöstä, syömistä, juomista, ulostamista ja virtsaamista sekä liikkumista.**
- **Suurien aggressiivisesti vuotavien haavojen kanssa paineside, mikäli mahdollista tai painetaan vuotokohtaa voimakkaasti nipulla sidetaitoksia tmv mitä saatavilla on.
Huom! Älä poista sidettä haavasta sen kastuessa → hyytyminen estyy. Eli lisää vain uutta päälle!**
- **Shokissa oleva eläin on vaarassa menehtyä hyvin nopeasti – jos tärisee, aina loimittaminen/lämmittäminen muilla keinoin!!!
Loimia voi joutua pukemaan useitakin. Eläinlääkäri paikalle välittömästi, mikäli epäilet eläimen olevan shokissa, sen olevan menossa shokkiin tai kunnon heikkenevän.**
- **Mikäli suurelaimellä on jalka poikki, se tulee lopettaa mahdollisimman pian. Kuljettaminen ja siirtäminen kielletty!!!**
- **Onnettomuuden jälkeen paluu normaaliarkeen rauhassa.**
- **Eläinlääkäri on paras henkilö arvioimaan vammoja, erityisesti mahdollisia sisäisiä vaurioita, niiden oireita, hoitoa, ennustetta ja riskejä!**